

Latvijas amatiereteātru iestudējumu skate Gada izrāde 2014

Pagājušās nedēļas beigās Limbažos varēja novērtēt to astoņu amatiereteātru veikumu, kuri savus iestudējumus uzdrošinājās piedāvāt skates *Gada izrāde 2014* žūrijas vērtējumam. Interesanti, ka Limbažos bija sabraukuši kolektīvi gan no Rīgas, gan Vidzemes un pat Kurzemes reģiona, kas dažādu iemeslu dēļ bija nosprieduši, ka šī ir visērtākā spēles vieta. Pirms uzziņāsim, kuras izrādes nokļušas finālā, žūrijai būs jānoskatās gandrīz 80 teātru iestudējumus, no kuriem 10 - 12 labākie sacentīsies par titulu *Gada izrāde* Dailes teātrī Rīgā.

Šajā skates posmā piedalījās arī divi vietējie kolektīvi. Ausekļa Limbažu teātris izrādīja Valentīna Krasnogorova *Neuzticības baudu* (režisors Diddzis Jonovs). Par to žūrija teica - varbūt izrāde nav ārkārtīgi dziļa un rafinēta, taču nostrādāta. Režijā jūtama konsekvence. Viņi atzinīgi izteicās par labo aktierdarbu. - *Redzams, ka režisors strādājis ar aktieriem un viņi spēj tehniski izpildīt norādījumus*, - vērtēja režisors Valdis Lūriņš. Savukārt Umurgas kultūras nama teātris rādīja Tijas Bangas *Septiņas vecmeitas* Indras Rubes režijā. Diemžēl šoreiz umurdziešiem aktiera slimības dēļ nebija iespējas izrādīt parādīt pilnībā. Taču žūrija bija gatava skatīties un novērtēt arī pusi iestudējuma. I. Rube pastāstīja - aktieri bija gandarīti, ka tomēr varēja spēlēt, lai gatavojoties ieguldītais darbs nebūtu velts. - *Žūrija atzina, ka šo lugu iestudē daudz, jo kolektīvos nereti -*

tāpat kā mums - trūkst vīriešu, - sacīja režisore. - *Mūs viņi uzteica par gaumīgu iestudējumu. Mākslas zinātnieks Līga Ulberte sacīja, ka mums ir atbilstoši tērpi, skatuves iekārtojums un patiesa aktieris spēle.*

Par gaidāmo izrāžu skatīšanās un vērtēšanas maratonu žūrija teica - visvairāk gribas redzēt kaut ko negaidītu. Parasti kāds teātris šo vēlmi piepilda. V. Lūriņš piebilda, ka, protams, vienmēr ir patīkami, ja režisors ir sapratis materiālu. Abu skates dienu noslēgumā viņš gan secināja - kolektīvi bija ļoti dažādi. - *Ja godīgi - gan diezgan vāji, gan ļoti labi. Acīmredzot stingrāk jāizvērtē, ko palaiž uz reģiona skati. Iepriecinoši, ka Teātra mājas un Bērnu un jauniešu centra zāles bija pilnas ar skatītājiem arī pulksten 10 no rīta. Tas ir brīnišķīgi!* Latvijas Nacionālā kultūras centra amatierteātru eksperte Dace Vilne uzskata, ka *Gada izrādes 2014* skatē redzamais ir arī teritoriālās reformas sekas. Pirms tās no katra rajona sacensībai par labākās izrādes godu izvirzīja 2 teātrus. Novadu ir krietni vairāk. Iespējams, tādēļ skatē, kur būtu jāpiedalās jau diezgan kvalitatīviem iestudējumiem, redzams arī pa kādam, kas acīmredzami neiederas. D. Vilne gan atgādināja: - *Kolektīva dzīve neaprobežojas tikai ar skatēm, tās nav galvenās. Tās domātas, lai vērtētu nozares attīstību.* Savukārt žūrija uzsvēra, ka jebkura eksperta vērtējums teātrī ir subjek-

tīvs. Galu galā tas ne vienmēr saskan ar vietējā skatītāja mīlestību.

Žūrijas locekļi, viesojoties Limbažos, izmantoja iespēju teikt atzinīgus vārdus par vietējo teātri, tā darbu un ieguldījumu amatierteātru kustībā. - *Katrs pateiks, ka Limbažos ir savas tradīcijas, attīstība, dažādība, ko redzēt. Tas tā bijis vienmēr*; - sacīja Latvijas Kultūras akadēmijas profesors Jānis Siliņš. Žūrija sprieda, ka Limbaži ir starp Latvijas līderiem. Tas, ka teātris strādā augstā līmenī, protams, ir arī tā ilggadējās režisores Intas Kalniņas nopelns. Ļoti maz ir tādu amatierteātru, kuru repertuārā ir vairākas izrādes, kas tiek spēlētas regulāri, nevis tikai tik ilgi, līdz tiks sagatavota nākamā. Taču nozares speciālisti sprieda - tas, ko var novērot te, jau ir izņēmums. Režisoru ar atbilstošu izglītību amatierteātros diemžēl ir ļoti maz, turklāt viņu rindas kļūst arvien retākas, jo iepriekšējā paaudze noveco. - *Kad nepieciešams kordiriģents, to nevienam neienāk prātā meklēt kaimiņmājā, bet režisoru gan*, - atzina amatierteātru eksperte D. Vilne. Jomas speciālisti sprieda, ka arī režisoram jābūt zināmām iemaņām - vai nu izglītībai, vai talantam un pieredzei. Ar uzņēmību un entuziasmu vien nepietiek, ja pietrūkst pamatzināšanu. Ja vēlamies redzēt šajā amatiermākslas veidā noteiktu kvalitāti, gan valstiskā, gan pašvaldību līmenī jādodomā, kā piesaistīt atbilstoši izglītotus cilvēkus.

Linda TAURINA